

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL

Un an . . . . . 180 Lei
Pe jumătate . . . . . 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuește-ne pe noi

Românul adevărat respinge cu dispreț învățăturile pocăiților despre Preacurata, aduce cântări de laudă și de bucurie celei născute din cea stearpă și se roagă cu încredere să ne mântuiască din marile neazuri de astăzi

Oridecâteori avem o sărbătoare de a Preacuratei Vergure Maria, mă gândesc cu mult amar, dar totdeodată și cu mare milă, la pocăiții (adventiștii, bapțiștii, nazarinenii) noștri, cari nu sărbătoresc împreună cu noi, spunând că ei nu se închină decât numai lui Dumnezeu, ei nu recunosc sfinți, și astfel nu o recunosc nici pe Maria.

Nici noi nu ne închinăm decât Sfintei Treimi, Tatălui și Fiului și Sfântului Spirit; cinstim însă pe sfinți — și între ei mai ales pe Preasfânta, Curata, Preabinecuvântata, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Vergură Maria, — ea pe unii cari sunt mai aproape de Dumnezeu și cari ne mijlocesc dela Dumnezeu o mulțime de haruri. Dacă Dumnezeu pentru 10 drepti ar fi cruțat Sodoma și Gomora (Cartea Facerii 18, 31), pentru Iosif a binecuvântat toată casa lui Putifar (Cartea Facerii 39, 5), pentru vrednicia lui David a lăsat lui Solomon împărăția (Cartea III a Impăraților 11, 12) și dacă pentru cei aleși se vor scurta zilele judecății (Matei 24, 22), — atunci ce nu va face Dumnezeu pentru acele suflete curate, cari toată viața lor au căutat să slujească într'un chip deosebit pe Dumnezeu, să fie nedespărțiți de Hristos, cari pentru credința lor au suferit atâta ocară și chiar moarte, și, mai ales, ce nu va face pentru mijlocirile Preasuratei și Neputatei sale Mame, despre care încă și sf. Scriptură a Vechiului Testament de atâtea ori pomenește (Cartea Facerii 3, 15; 28, 10—20; Isaie 7, 14; Ezechiel 43, 27—35; Pilde 9, 1—7), iar în Noul Testament se vorbește chiar pe lung (Luce 1, 26—49 și Matei 1, 18—23)?

Cinstim pe sfinți, și mai ales pe Preacurata, și îi rugăm să mijlocească haruri cât mai multe pentru noi dela milostivul și de oameni iubitorul Dumnezeu nostru, pentru că așa au făcut toți creștinii, dela Hristos până în ziua

de astăzi, cece se vede din scrierile tuturor marilor învățați ai lumii și mai ales din catacombe (locuri de înmormântare ale creștinilor celor vechi), unde învățăturile lui Hristos au rămas mai edurate și nefalsificate. Cinstim pe Preacurata, pentru că neamul nostru românesc a cinstit totdeauna într'un mod deosebit pe Preacurata Mamă a lui Hristos Dumnezeu nostru și i-a ridicat bisericii și i-a zugrăvit icoane pe cari le-a cinstit în mod deosebit.

De aceea în ziua de 8 Septembrie, când sărbătorim Nașterea Preasfintei Stăpânei noastre Născătoare de Dumnezeu, toți Românii adevărați măresc pe cece s'a născut din cea stearpă, cântându-i troparul: „Nașterea ta, Născătoare de Dumnezeu, bucurie a vestit la toată lumea: că din tine a răsărit Soarele dreptății Hristos Dumnezeu nostru; și deslegând blăstămii, a dat binecuvântarea și, stricând moartea, ne-a dăruit nouă viață veșnică“.

Nașterea Născătoarei de Dumnezeu cu adevărat mare bucurie a vestit la toată lumea, țeriurilor și pământului deopotrivă. Bucurie a vestit mai întâi sfinților și dreptilor Părinți ai lui Dumnezeu Ioachim și Anei; pentru că ei pe toți părinții i-au întrecut, odrăzind pe cece covârșește toată făptura, de aceea și cântă biserica: „Cu adevărat fericit ești, Ioachime, părintele unei fiice ca aceasta fiind. Fericit e pântecul tău, Ano, că pe Maica vieții noastre o a dobândit. Fericite sunt țitele tale, cu cari ai aplecat pe cece a nutrit ou lapte pe celace nutrește toată făptura“.

Bucurie a vestit nașterea aceasta patriarhilor dinainte de Hristos, cari, neputând intra în raiul desfătării, sute și mii de ani au așteptat împlinirea prorociei lui Isaie: „Domnul va da nouă sem, (adecă minune mare): iată Fecioara în pântec va avea și va naște fiu și se va chema numele lui Emanuil“ (7, 14). Ce bucurie au avut acești patriarhi auzind, că s'a născut Maria, din care s'a născut apoi Hristos, care, îndată după moartea sa de pe cruce, s'a coborât la iad, a deslegat legăturile celor ferecați și a deschis acestor patriarhi raiul!

Cea mai mare bucurie au avut-o însă locuitorii pământului, cari au scăpat de blăstămii strămoșesc, cari prin sfințele sacrame s'au văzut scăpați din ghiarele diavolului și puteau, de aici încolo, muri liniștiți, pentru că Nașătoarea de Dumnezeu se roagă pentru ei totdeauna, dar mai ales în ceasul morții.

Nu e mirare astfel, că în această

mare zi pentru fiii Evei, biserica noastră saltă de bucurie și cântă unele ca acestea: „Astăzi Dumnezeu, celce se odihnește pe scaunele cele înțeleghătoare, scaun sfânt și-a gătit șie-și mai înainte pe pământ. Astăzi ușile cele sterpe se deschid și iasă dumnezeiasca ușă cea feciorească. Astăzi darul începe a naște rod, arătând lumii pe Maica lui Dumnezeu, prin care cele pământesti se împreună cu cele cerești spre mântuirea sufletelor noastre. Astăzi sunt începuturile bucuriei a toată lumea. Astăzi au suflat vânturi mai înainte vestitoare de mântuire. Astăzi Ana cea stearpă naște pe Fiica lui Dumnezeu cea mai înainte aleasă din toate neamurile spre locașul lui Hristos Dumnezeu, Impăratului a toate și Ziditorului“.

E datina între creștini, ca la ziua nașterii să-i feliție pe ceice-și serbează ziua și să le aducă daruri. Cu ce daruri să ne prezentăm noi astăzi înaintea Preacuratei? Cu inimi cât mai curate și cu câte un mănunchiu de fapte bune. Ea se îndestulește cu atâta. Bine înțeles că se bucură și mai mult dacă în cinstea ei ne și spovedim și împărtășim în această sfântă zi.

Mai e apoi datina ca cei sărbătorii să împlinescă în zilele de aniversare și de sărbătoare cu mult drag cererile celor ce li-se prezintă. Și după ce spune cântarea Paraclisului că „nimenea din ceice aleargă la tine, nu iasă dela tine rușinat, curată Născătoare de Dumnezeu: ci cerând grația, primește darul, întru folosul cererii“ — cu toată încrederea ne îndreptăm către tine, o Preasfântă Fecioară, în aceste vremuri grele și de mare sărăcie, rugându-te: luminează mintea Regelui și a celorlalți conducători ai noștri, ca să ne poată scăpa eu bine din necazurile zilelor de astăzi; dă ajutorul tău preaputernic conducătorilor bisericii noastre, ca să poată îmblânzi sufletele acelor oari, prin multele și marile lor păcate, te întristează într'una; varsă în sufletele poporului românesc tot mai multă credință și har, ea, având credința strămoșilor, să-ți cânte ție tot mai cu credință și mai cu încredere vechea cântare și rugăciune:

„Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuește-ne pe noi!“

Rugăciune

de Mihail Eminescu

*Crăiasă alegându-te
Ingenunchem, rugându-te,
Înalță-ne, ne mântue
Din valul ce ne băntue,
Fii scut de întărire
Și zid de mântuire
Privirea-ți adorată
Asupră-ne coboară,
O, Maică Preacurată
Și Pururea Fecioară,*

Marie!

*Nol, ce din mila sfântului
Facem umbră pământului,*

*Rugămu-ne 'ndurărilor
Luceafărului mărilor:
Ascultă-a noastre plângeri
Regină peste îngeri
Din neguri te arată
Lumină dulce, clară
O, Maică Preacurată
Și Pururea Fecioară,*

Marie!

Pilde de suferințe

Am văzut în cele de până acuma, care este învățătura bisericii despre durere și suferință. Urmează de aici că fiii cei mai buni ai bisericii au trebuit să și pună în practică principiile acestea și să dea pildă vie, cum trebuie să suferim durerile vieții noi, cei mai slabi de inger. Și de fapt biserica poate arăta așa pilde de suferință și atâtea, cum nici închipui nu ne putem. Ea ne arată chiar bucurie și fericire în suportarea durerilor. Iată câteva dintre acestea:

Chiar la începutul creștinismului aflăm pilda întâiului martir și arhidiacon Ștefan, care, fiind plin de Spiritul Sfânt, căutând la ceriu, a văzut mărirea lui Dumnezeu, și pe Isus stând dea dreapta lui Dumnezeu și a zis: Iată văd ceriurile și pe fiul omului stând dea dreapta lui Dumnezeu. Iară ei (Iidovi), strigând cu glas mare, și-au astupat urechile sale și au năvălit deodată asupra lui, și scoțindu-l afară din cetate l-au ucis cu pietrii. Și mărturiile și-au pus hainele sale lângă picioarele unui tânăr, ce se chema Saul. Și-l ucideau cu pietri pe Ștefan, carele se ruga și zicea: Doamne Isuse, primește sufletul meu! Și Ingenunchind a strigat cu glas mare: Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta! Și aceasta zicând a adormit (Faptele apostolilor 7, 55—60) Despre apostoli, tot la Faptele apostolilor (4, 18—42), ni-se povestește că au fost bătuiți și băgați în temniță iară după ce au fost sloboziți, se duceau bucurându-se că s'au învrednicit a răbda ocară pentru numele lui Isus.

Urmează apoi lungul șir al martirilor, care ne pun în uimire cu răbdarea lor. Lumea stă buimăcită și nu-și poate da seama, cum au putut suferi acești oameni atâta și încă bucurându-se iar unii chiar glumind. Vechea comunitate creștinească din Smirna scrie celei din Philomenium despre martiri sfântului Policarp și a celor dimpreună cu dânsul următoarele: „Bătăile cu sbicirile, flacărele și cununile li-se păreau plăcute și dragi, și nu se auzeau gemete când le curgea sângele din amândouă părțile, li-se vedeau intestinele (mațele) fiindu-le despicate burțile, așa că însuș poporul (păgân) plângea văzând astfel de grozăvii. Pentru că Domnul, îngrijitorul și păstorul sufletelor lor, vorbea cu ei. Eusebia din Cesarea (270—349) descrie persecuțiile creștinilor de pe vremea împăratului Dioclețian și spune că bărbați și femei fură cuprinși de o bucurie dumnezeiască așa că se a-

runcau de bună voie în rugul ce ardea. Sf. apostol Andrei salută în modul următor crucea înainte de a-l răstigni pe ea: „O ferieită cruce, care ai primit cea mai frumoasă strălucire dela membrele Mântuitorului, pe care atât de mult te-am dorit, după care am suspinat nopți de-arândul, ia-mă dintre oameni și du-mă la învățătorul, ca prin tine să mă primească celce m'a mântuit prin tine“.

Sf. Augustin ne spune că martira Crispina se bucura când a fost prinsă, dusă în fața judecătorilor, aruncată în temniță, încărcată, cu lanțuri grele pe mâini și pe picioare dusă la locul de pierzare și condamnată la moarte. Despre sf. Pioniu ne istorisește tot el că fața lui de regulă foarte veștedă s'a înroșit de bucurie când a fost aruncat în temniță.

Sf. Dorotea a fost condamnată la muncile cele mai groaznice, iară ea râdea și se bucura. Atunci judecătorul o întrebă, pentru ce-și ascunde durerile sub masca veseliei. Sfânta i-a răspuns: „Nu mă prefac cătuși de puțin. Te asigur că nici odată în viață n'am fost atât de fericită și veselă ca astăzi“. Sf. Maximus a răspuns celor ce-l chinuiau și batjocoreau: „Chinurile cu cari mă mucați mă recrează, iară bătăile îmi par balsam vindecător. Cu cât sufer trupul pentru Hristos, cu atât mai multă putere și viață primește sufletul“. Sf. Carp, episcopul Pergamului, suridea pe când îl băteau cu cuie pe cruce. Întrebat, pentru ce surăde, a răspuns: „Am văzut mărirea Domnului și m'am bucurat.“

Unii sfinți au mers mai departe, și nu numai că se bucurau când sufereau, ci chiar doreau din toată inima suferințele și mărturiseau că fără suferințe nu pot trăi. Sf. Tereza obișnuia să spună tot mereu: „Suferință ori moarte“. Sf. Magdalena de Pazzis: „Nu moarte ci suferință“. Sf. Francisc Regis: „Mărturisesc că viața mi-ar fi de nesuferit, dacă n'ași avea să sufer pentru Hristos. Suferința este singura mea mângâiere pe pământ“.

Sf. Bernard adaugă la cuvintele psalmistului „cu dânsul sunt în necaz“ (psalm 90, 15) rugarea: „Doamne, dă-mi în totdeauna necaz, ca să fii pururea cu mine. Sf. Gertrud spune că Dumnezeu, când nu află într'un om nimic ceace să-l atragă ca să se poată apropia de el, li trimite dureri și necazuri trupești și sufletești, ca să poată fi aproape de el, după cum spune psalmul 33, 19; „Aproape este domnul celor cu inima înfrântă“ și psalmul 90, 15: „cu dânsul sunt în necaz“. Sf. Vincențiu de Ferrara obișnuia să mulțumească lui Dumnezeu ori de câte ori li trimitea dureri, fiindcă a putut bea din paharul suferințelor Fiului său. Sf. Ioan de Avila spunea că un „Fie aumele Domnului binecuvântat“ spus în timp de mari suferință prețuește mai mult decât un „Doamne, mulțumesc-ți“ spus în vremuri de fericire. Sf. Ioan Gură-de-aur: „Ai suferit vreo durere? Dacă vrei, nu e durere. Mulțumește lui Dumnezeu, și răul se preface în bine“.

Sf. Ioan dela cruce spunea că se bucură de suferințele sale pentru că aflându-se în temnița din Toledo i-a descoperit Domnul cât prețuesc suferințele. Sf. Ludovic regele Franței, luând parte la cruciate, a fost făcut prizonier de către sultanul Turcilor. Scăpând din prisoare li povestea regelui Angliei, cât de

Carpații și Români

de prof. Emiliu Mesaroș

mult s'a bucurat de suferințele sale din temniță și că nu le-ar da pentru o țară. Sf. Ioana dela cruce era adeseori bolnavă, dar pururea veselă și fericită. St. Vincentiu de Paula era bolnăvicios, dar nici când nu s'a plâns, ei dimpotrivă era cât se poate de vesel. El spunea, că dacă ar ști oamenii, cât de bune sunt suferințele pentru suflet, le-ar primi ca pe cele mai mari binefaceri. Odată călugării li aduseră vestea unei mari pierderi și nefericiri dela mănăstirea de sub conducerea sa. Sfântul le-a răspuns liniștit: „Să dăm mulțumită lui Dumnezeu, că ne-a cercetat cu această mare nenorocire“.

Șirul sfinților cari au suferit cu drag și cu plăcere s'ar putea continua pe sute și mii de pagini, și cine dorește să le citească, le află în viețile sfinților. Eu nu am să arăt prin aceste șire altceva decât că cei mai ascultători fii ai bisericii au pus de fapt în practică învățăturile bisericii despre durere, și au suferit nu numai cu răbdare și cu paciință ci chiar cu plăcere. Așa dară despre aceste învățături nu se poate spune că n'ar fi fost probate și aflate de bune, înainte de a fi fost propovăduite.

Părintele Iuliu

Măsuri pentru împiedecarea răspândirii boalelor lipicioase la vite și galițe

În cursul acestui an s'au ivit numeroase cazuri de antrax, cari au pricinuit pagube foarte mari și chiar și morți omenești. De aceea Ministrul Agriculturii și al Domeniilor a dat poruncă ca în toate locurile să se iee măsurile de lipsă pentru a se împiedeca răspândirea boalelor lipicioase atât la vite cât și la galițe.

În înțelesul acestei porunci, este oprit de alăsa sângele animalelor atinse de orice boală, căci prin aceasta se răspândește foarte ușor boala, mai ales antraxul.

Este oprit a lăsa animale moarte pe drumuri, pe câmp s'au pe alte locuri, unde s'au întâmplat cazurile cele de moarte și unde cadavrele sunt mâncate de câni sau de alte animale.

E oprită jupuirea animalelor moarte de vre-o boală lipicioasă.

Toate comunele sunt obligate se aibă cimitire pentru îngroparea cadavrelor de animale. Animalele moarte de boală lipicioasă, trebuie îngropate în cimitire cu piele cu tot.

Nu este iertat să se facă vre-o tăietură în pielea sau corpul animalelor bolnave de antrax.

Vitele bolnave de antrax se pot vaccina cu diferite leacuri pe cari le dă medicul veterinar și vindecarea e sigură. Vaccinarea se poate face de două ori pe an. În caz de moarte, statul despăgubește pe proprietarii vitelor vaccinate.

Asemenea se oprește prin aceasta poruncă a Ministrului și aruncarea galițelor moarte pe drumuri, prin șanțuri și pe locuri pustii, precum și atârănarea lor în pari sau pomi, căci prin aceasta se răspândește numai boala, care nu mai poate fi stărpită.

Cadavrele galițelor încă trebuie îngropate în cimitirele de animale sau mai bine trebuie arse.

Cei cari nu se vor supune acestor porunci vor fi urmăriți și pedepsiți cu cea mai mare asprime.

România e una dintre țările pământului cele mai binecuvântate în forme, bogății și frumuseți.

Dela un capăt al țării până la celalalt întâlnim șesuri nespuse de bogate, cum e șesul Tisei, lângă râul cu acelaș nume, apoi câmpia din Oltenia și Muntenia de miază-zi, de unde se continuă în Moldova și Basarabia, până la vărsarea Nistrului în mare.

Alături de șesul mănos avem ținutul cu văi și dealuri de o rodnicie și frumusețe rară. În mijlocul acestor văi și dealuri se ridică minunata regiune a munților, cari se întind prin inima țării noastre, dela miază-noapte până la miază-zi.

Lașul acesta de munți, botezat cu numele Carpați, a fost multă vreme hotarul nedrept între românii din Vechiul Regat, cari trăiau liberi în țara lor, și românii din Ardeal, asupriți de robia maghiară, până la anul 1918, când, după lupte grele și suferințe fără margini din partea poporului român, s'au întors dintr'o dată destinele dela dezastru la răsplată. Cele trei împărății (austro-ungară, germană și rusă) s'au prăbușit, și sub mâna dreptății Celui de Sus toate neamurile subjugate au ajuns stăpâne pe pământul locuit și muncit de ele, încă de pe vremea când Ungurii rătăceau prin șesurile pustii ale Asiei.

Aceasta era o dreptate sfântă pentru toți, dar mai ales pentru Români. În fața ei, hotarul de pe Carpați a căzut ca un fulger. Străinul cu peană de cocoș a fost trimis în țara lui de peste Tisa, iar plaiurile munților noștri, și de o parte și de alta, au început să răsune de doinele românești, cari plângeau de durerea trecutului și saltau de bucuria prezentului.

Dar ce să vezi. Din Ungaria se ridică un grup de maghiari, cari susțin că, Munții Carpați nu pot fi stăpâniți pe ambele părți de acelaș popor, de oare ce locuitorii dintr'o parte, adevă din Ardeal, nu pot sta în legătură cu locuitorii din cealaltă parte sau Vechiul Regat, fiindcă munții sunt prea mari și greu de străbătut. Pe tema aceasta tipă în toată lumea, ca să convingă pe aceia cari au cunosc geografica României și a Ungariei, că munții aceștia sunt făcuți de însuși Dumnezeu — zice ei — să fie hotarul de Răsărit al Ungurimei.

Nouă însă ni se par lucrurile cu totul altfel. Carpații nu ne stânjenesc pe noi nici într'o privință de a fi un stat cu populația strâns unită și cu acelaș graiu și aceleși obiceiuri. Carpații nu sunt nici prea mari nici prea prăpăstioși, ea să nu putem umbla peste ei. Afară de aceasta sunt acoperiți cu păduri și pășunate întinse, unde pasc mii de turme, cu sute de ciobani români după ele. Apoi sunt străbătuți de drumuri de fier și de piatră foarte bune, cari te poartă cu aceeaș ușurință ca și acele din șesul Ungariei.

În fine să nu uităm multele bazine (șesuri) închise între munți, unde se pot întemeia sate și orașe, cum au și fost odată mult mai numeroase ca azi. Asemenea pe văile adânci și late, cari au spintecat muntele în două, se poate trece ușor de pe o parte pe cealaltă a muntelui. Raritatea satelor în unele locuri ale Carpaților să nu o caute Ungurii în altceva decât în faptul că pe creasta acestor munți a stat prea multă vreme granița și jandarmul maghiar, care a folosit toate mijloacele barbare ca să îndepărteze pe românii din Ardeal de hotar, de teama să nu treacă dincolo. Odată ce a fost alungat acest dușman din mijlocul nostru, populația a început a se îndrepta iarăș

spre munte. Ca dovadă e basinul Petrosenilor, unde se îmulțesc locuitorii văzând cu ochii, deși e în miezul munților.

Că munții au puțini locuitori azi față de satele și orașele dela șes, nu e nici o mirare, de oarece azi nu mai băntuie cetele de barbari jefuitori, între cari au fost și Ungurii. Nu tot așa a fost în trecut, când șesurile din jurul munților erau prădate de popoarele cari năvăleau peste Țările noastre. Atuncea, Carpații erau singura cetate de apărare. Acolo trăiau ani de rândul strămoșii noștri din păstori și puțin plugărit și acolo, ascunși în sânul Carpaților, și-au păstrat curată credința, limba și îmbrăcămintea de român. Tot între zidurile acestor munți au luat naștere numeroase țări românești, ca: Țara Hațegului, Țara Jiului, Țara Oltului ardelenesc, Țara Bârsel și chiar Muntenia, după numele ei, era o țară de munte la început și numai în urmă s'a întins și pe câmpie. În capătul de miază-noapte a Carpaților era Țara Maramureșului, unde a domnit Dragoș Vodă. Mai minunată de cât acestea a fost Țara Dornei, netedă ca o vatră, de unde se și zice vatra Dornei, un adevărat rai pământesc al Românilor, acoperit cu turme de oi și sămănături ascunse între munți.

Toate acestea serise mai sus și multe altele cari nu se pot publica într'un articol de ziar, ne dau drept de a spune cu fruntea ridicată, în fața întregii lumi, că, poporul român e locuitor vechiu al Carpaților. Ba mai mult, chiar Români s'au născut și au crescut în văile și pe plaiurile de ambele părți ale acestor munți, și sunt legați sufletește de acești munți atât de mult, încât și Ungurii trebuie să vadă că Dumnezeu nu i-a destinat de graniță ungurească, ci de mamă ocrotitoare a neamului românesc.

De încheiere, noi generația de azi, care trăim în plină libertate atât pe creasta cât și la poala frunțășilor noștri munți, suntem datori să ne amintim de cât au suferit în sângele și sufletul lor strămoșii și părinții, până au scăpat pe toți Români de toată păgânătatea. Să ne plecăm pe mormântul lor și să le promitem cu credință tare, că-i vom păzi neîncetat, ca să poată dormi fericiți în bunul lor pământ și că vom împlini și noi datoria vremii noastre, ori cât ni-s'ar cere, dar *Carpații nu vor mai fi hotar!*

Altă îndrăzneală ungurească. Ungurii din Uioara sunt foarte curagioși și iubitori ai cântărilor lor naționale. Este dreptul fiecăruia să-și lubească limba și cântările învățate dela mama lui, dar nu trebuie să uităm niciodată de datorile și dragostea ce o datorăm țării care ne ocrotește. De lucrurile acestea din urmă și-au cam uitat Ungurii din Uioara, după cum de regulă își uită toți ungurii din Ardeal. Ungurii din Uioara au făcut o serbars cu prilejul sfințirii steagului „Casinei civile“. Coriștii și cei cari umblau pe stradă aveau șepcile astfel colorate încât, privind peste toți nu vedeai decât un mare tricolor maghiar. Ba fetele fiecare erau astfel îmbrăcate încât hainele formau pe fiecare un steag unguresc. Românii cari au văzut credeau, că iar suntem sub stăpânirea jandarmilor cu pene de cocoș. Pe steagul cel mare, care l-au sfințit sunt scrise următoarele cuvinte: „Dela leagăn până la mormânt, până când nu ne acopere pământul, din inimă să vină și la inimă să meargă, pe buze cântecul maghiar“.

Chiplul din fruntea gazetei noastre a fost zugrăvit de unul dintre cei mai mari zugravi ai lumii — Italianul Raffael di Giovanni Sanzio, care a trăit între anii 1483—1520. O icoană dintre cele mai frumoase este aceea pe care o dăm aici și care reprezintă pe Preacurata Vergură Maria, ținând în brațe pe Domnul nostru Isus Hristos. Deoparte e sfântul Ioan Botezătorul, de cealaltă sf. Nicolae. Această icoană zugravul Raffael a făcut-o pentru familia Ansidei din Perugia (Italia), de aceea această icoană se numește Madonna (Doamna noastră) de Ansidei. — Această frumoasă icoană a stat până în anul 1885 în muzeul Marlborough din Anglia, când statul englez a cumpărat-o pentru sine. Năcuzul e că icoana este zugrăvită pe lemn, iară lemnul a început a se crepa, așa că e în primejdie de a se strica cu desăvârșire. De aceea marii zugravi ai lumii încearcă să o repareze cumva.

A. S. R. Principele Nicolae în Polonia. Către sfârșitul lunii August, A. S. R. Principele Nicolae, a făcut o vizită cu avionul în Polonia. A. S. regală a fost foarte sărbătorește primit și condus, în tot timpul cât a stat prin Polonia. Gazetele polone s'au ocupat de această vizită și toate și-au exprimat bucuria, dorința ca prietenia dintre Polonia și România să se întărească. Peste tot Polonezii s'au simțit foarte cinstiți prin această vizită.

Venizelos în România. În zilele de 21, 22 și 23 August dl Venizelos prim ministrul Greciei, a fost oaspele țării noastre D-sa a trecut prin mai multe țări, iar în drumul spre casă s'a abătut și pe la noi. Vizita făcută de dsa a avut de scop să lege și mai mult pretenia dintre Grecia și România. În ziua de 22 August dl Venizelos a fost primit de M. Sa Regele, apoi seara guvernul român a dat o gustare în onoarea marelui oaspe. În cuvântările ee le-au ținut, atât dl Venizelos cât și dl N. Iorga, și-au exprimat dorința că pretenia dintre Grecia și România să devină din ce în ce mai puternică și mai durabilă. În ziua următoare dl Venizelos a plecat prin portul Constanța spre Grecia. În tot timpul călătoriei sale prin țară a fost primit de popor cu multă bucurie sărbătorească.

Un ungar care visează. Am arătat în deosebite rânduri că ungarul nu vreau nici acum să creadă că în Ardeal nu mai stăpănesc ei. De aceea nici nu vreau să învețe limba română și să se dedea după brazdă cum se zice. Un funcționar ungar dela primăria orașului Cluj a spus unui funcționar român următoarele cuvinte: „Eu nu știu mă, rog, românește și nu admit să mi-se vorbească în altă limbă decât cea ungurească.“ Se vede bine că acest ungar trăește în visuri. Judecătorii sunt chemați să-l trezească din aceste visuri obraznice.

Industriașii sunt contra timbrului pe pâine. Noul timbru pentru grâu iscodit de guvern nu este bine primit de industriași. Brutarii din toate orașele și-au arătat în adunările lor nemulțumirea contra acestui timbru pe care ei sunt siliți a-l pune pe pâine. În 19 August, Unirea generală a industriașilor ro-

mâni din Ardeal a ținut la Cluj o adunare, în care s'a discutat felul cum se poate ajunge la o ușurare a vieții. Industriașii sunt contra timbrului pe pâine și ei susțin că mai bine ar face guvernul dacă ar scădea taxele ce sunt puse pe produsele din fabrică, pentru că atunci s'ar putea ieftini viața așa de mult încât nici plugarilor nu li s'ar părea că bucatele le sunt prea ieftine. Tot iscodind taxe nouă pe produsele industriașilor, viața nu se va ușura ci din contră se va îngreuna din ce în ce mai mult.

Revoluția în Portugalia În 26 August, în Lisabona, capitala Portugaliei a izbucnit pe neașteptate o revoluție foarte puternică. Câțiva civili înarmați cu revolvere au pătruns în cazarme și suprinzând ofițerii de serviciu au pus mâna pe trei cazărmi. Luând arme și muniții, împreună cu trupele au început să bombardeze oficiile publice. Câțiva aviatori au trecut de asemenea de partea revoluționarilor și sburând de asupra capitalei au aruncat bombe și granate. În aceeași zi revoluția a izbucnit și în mai multe orașe din țară. Intre armata rămasă credincioasă și revoluționarii s'au desfășurat lupte și atacuri foarte aspre. Revoluționarii după câteva ceasuri de luptă, isprăvindu-li-se muniția, s'au predat. Totuși în unele părți revoluționarii mai fac mișcare contra trupelor guvernamentale.

Pentru exportul cerealelor. În 19 August s'a ținut la București o adunare a Asociației generale a exportatorilor de cereale (bucate). Cu acest prilej s'a format o uniune a exportatorilor de cereale, așa după cum prevede noua lege pentru valorificarea cerealelor (bucatele). Aceasta ortăcie a negustorilor de bucate are de scop de a se îngriji de cumpărarea bucatelor din țară, cu un preț cât se poate mai bun, precum și de trimiterea lor în țările străine.

Prăpădenia apelor în China. Am anunțat la timp pe cetitorii noștri, că ploile multe, cari au căzut în China a făcut să se reverse râul Yangste. Revărsarea apelor este atât de mare încât rar se mai poate găsi pârreche în toată istoria omenirii. Sute de orașe și de sate sunt sub apă. Aviatorii cari au sburat între Nanking și Hankeon declară, că apele revărsate au format un adevărat ocean nou. Toate silințele autorităților de a veni în ajutorul celor cuprinși de nenorocire sunt zadarnice. Pagubele se ridică la mai multe miliarde. Aproape o sută de milioane de oameni sunt loviți de această nenorocire. Câteva zeci de milioane au și pierit de tot sub ape.

În Ucraina iar este măcel. Știri venite dela granița țării dinspre Rusia, vestesc că în Ucraina iar a început măcelul între țărani. Cauza este următoarea: țărani n'au vrut să mai predee conducătorilor bolșevici bucatele strânse de pe câmp, iar jandarmeria văzând, că țărani sunt toți de aceeaș părere n'a îndrăznit să se mai pună contra. Auzind aceasta cei mai mari, au trimis o grozăvenie de armată roșie, care a început a nimici sat după sat. Toți cei revolțați au fost omorâți sau arestați. Bucatele și toate bunurile adunate de pe câmp au fost luate cu forța. Numărul celor arestați este aproape de 20000 iar al celor morți numai Dumnezeu îl poate ști!

A ars cea mai mare moară din Ploiești. Moara dlui Jack Leon din Ploiești, cea mai mare moară a României, a ars de tot. Pagubele se urcă la 20 milioane lei. Moara n'a fost asigurată decât pentru o sumă foarte mică. Se bănuiește că s'a aprins în urma unui defect din conductul electric.

Vom avea Statele Unite ale Orientului? După cum scriu gazetele bucureștene partidul național-țărănesc este frământat de o mare chestiune, aceea de a împreuna mai multe state vecine, formând „Statele Unite ale Orientului“ (răsăritului). În această ortăcie ar intra, după părerea dlui fost ministru C. Tăslăuanu următoarele țări: Polonia, cu țările baltice, Estonia, Letonia, și Lituania, țările dunărene: Austria, Ungaria, Cehoslovacia și România, țările din Peninsula Balcanică: Albania, Jugoslavia, Bulgaria, Grecia și Turcia precum și Asia Mică. Aceste țări ar trăi împreună cum trăesc Statele Unite ale Americii de Nord. Fiecare ar avea o conducere a lor și toate laolaltă o conducere comună.

În Germania sporesc șomerii. În Germania, unde viața este cu mult mai grea decât la noi, șomerii sporesc încontinuu. Chiar acest spor al oamenilor fără lucru arată, că acolo viața este mai grea și că merge din ce în ce mai greu. În luna August numărul celor fără lucru s'a înmulțit cu încă 114.000 ceea ce înseamnă, că numărul total al șomerilor în Germania este azi de patru milioane o sută patru mii. Atâta amar de om, n'au ce să lucreze și trăesc numai din ceea ce primesc dela guvern. Ca să ne putem face o icoană mai adevărată despre mulțimea acestor șomeri, să ne gândim, că în Ardeal nu sunt decât 3 milioane și câteva sute mii de locuitori. Ar însemna deci, că toți locuitorii din Ardeal să n'aibă cu ce trăi și să aștepte susținerea dela guvern. Nenorocirea e fără margini.

Un hoț care amețește și apoi jefuește. Hoți sunt foarte mulți și fiecare își are felul lui de a fura. Un hoț foarte îndrăzneț a fost acela, care mai zilele trecute a amețit pe toți oamenii dintr'un compartiment al vagonului de cl. II. și jefuindu-i de bani a luat-o la picior. După cum s'au plâns păgubașii la poliție, când au plecat din București s'a urcat în vagon un tinăr foarte bine îmbrăcat. După plecarea trenului ei au observat, că tinărul făcea anumite mișcări din mâni cu totul neobișnuite. Nu după mult dela aceste mișcări ale tinărului călătorii s'au simțit tare moleșiți și cuprinși de somn au adormit. Când s'au trezit spre marea lor spaimă au văzut, că toate buzunarele le sunt întoarse și că banii lipsesc. Hoțul a luat dela comerciantul Rozenblum

O actriță întemnițată

Fotografia de mai sus reprezintă pe actrița de cinematograf (teatralistă) Imogen Robertson din Hollywood (America), care a ajuns atât de îndatorată, încât nici sămbrillele servitorilor ei nu le mai poate plăti. Aceasta au improcesuat-o și pe urma lor și alții, până la suma de 12,800,000 Lei, așa că, după legile americane, cu toată frumusețea ei, a fost întemnițată.

Intâmplări din toată lumea

Slujbă bisericească după secerat

Ne place să ne lăudăm noi Românii, că suntem cel mai cucernic popor de pe fața pământului, cu toatăcă nu e tocmai așa. În Germania de pildă seceratul este o mare sărbătoare. Preotul lasă la câmp, între secerători, și face slujbă de mulțămintă lui Dumnezeu pentru izbânda secerișului. Preotul de pe chipul nostru este protestant.

Din împărăția cutiei fermecate

Cu drept cuvânt a numit directorul acestei gazete „radio“-ul cutie fermecată care ne aduce, pe aripile vânturilor, știri, cunoștințe folositoare și cântece din toate părțile lumii, alungându-ne uritul și îmbogățându-ne mințile cu foarte multe cunoștințe minunate. În chipul deasupra se văd deasupra la stânga țevi uriașe prin care se trimite sunetul în toate stihilele lumii; tot sus la dreapta niște paițe care se produc la radio; din jos la dreapta un aparat nou de a prinde sunetele, cu ajutorul căruia învârtind un buton, afli postul de radio pe care-l dorești; jos la stânga o nouă mașinărie, cu ajutorul căreia nu numai auzi ci și vezi tot ce se întâmplă la radio.

Sultanul din Marocco la Paris

Sultanul din Marocco (cel cu haine și acoperământ de cap alb) a sosit la Paris, ca să viziteze expoziția colonială. Însoțit de președintele republicii franceze (bătrânul cu barbă albă) el pleacă în automobil la expoziție.

45 000 și dela ceilalți alte sume mai mici. La prima gară el a sărit jos din tren și, oricât s'au forțat autoritățile, nu s'a putut da de urma lui. Din pășania acestor călători poate învăța fiecare cetitor, că în tren nu ești la tine acasă și dacă vrei să nu pășesti nimic, să fii totdeauna cu ochii în patru.

Puternică explozie la fabrica de dinamită din Făgăraș. Duminecă la orele 9 dimineața o mare spaimă a cuprins sufletele locuitorilor din orașul Făgăraș. S'au simțit dintr'odată două detunături așa de puternice încât toți oamenii au ieșit în grădini și în stradă. Detunăturile au venit dela fabrica de dinamită unde s'a întâmplat o mare și puternică explozie. Explozia a nimicit 800 kgr. praf de pușcă și a distrus 3 ateliere mari în întregime. Fiindcă nu era lucru, n'a fost nici o victimă omenească. Se crede, că nenorocirea pleacă dela mâna unui rău făcător.

Se va stinge focul dela Moreni?

Focul dela Moreni arde încontinuu. Toate încercările făcute până acum sunt fără folos. Totuș cei cari se pricep la asemenea lucruri încearcă o altă stingere. Ei au reușit până acum să pună acum o pâlnie (un tolcer) mare deasupra găurii și astfel focul a fost deocamdată prins în această pâlnie. După aceea au ridicat, cu ajutorul mașinării, un butoiu plin cu dinamită, deasupra pâlniei aceleia și l-au făcut să explodeze. Flacăra a fost culcată la pământ, dar nu s'a stins. Încercările vor continua.

Gandhi merge în Anglia. Încă din anul trecut legăturile dintre naționalistul Gandhi și guvernul englez erau din ce în ce mai nepretenoase. Indienii grupați în jurul conducătorului lor, Gandhi, au făcut multe tulburări și multe năcazuri englezilor, cu scopul ca aceștia să le dea mai multe drepturi și ușurări pentru traiul vieții. Englezii recușum sunt ei, n'au prea voit să bage în seamă cererile Indienilor, dar dela un timp temându-se ca nu cumva revoluția să-i scoată cu totul din India afară, încep acum să stea de vorbă cu conducătorii naționaliști. În curând se va ține așa numita conferința „Mesei rotunde“, în care se vor stabili înțelegerile între guvernul englez și conducătorii Indieni. Gandhi a fost invitat dela început să ia parte la această conferință și s'a și pregătit de plecare. Fiindcă se temea însă să nu fie tras pe sfoară el n'a plecat, lăsând să meargă numai ceilalți delegați. Englezii s'au temut însă că orice înțelegere la care nu va lua parte și Gandhi, nu va fi primită de cei vreo patru sute milioane Indieni și de aceea au făcut toate posibilitățile ca să-l ducă pe el. După ce i-s'a asigurat înainte anumite cerințe Gandhi s'a hotărât în sfârșit să plece în Anglia. El va fi însoțit de fiul său Devadas Gandhi și Miss Slade, o englezoaică curată, care este una dintre învățăcele lui Gandhi.

Regăsită după 14 ani. În orașul Constanța s'a întâmplat în săptămâna trecută care a umplut inima unei mame de o mare bucurie iar pe lumea cealaltă de o mare mirare. Familia Stere din orașul amintit, în timpul războiului s'a refugiat în sudul Basarabiei. În timpul dela refugiu până la reîntoarcere familia a pierdut o fică de 4 ani pe atunci. Toate străduințele părinților nenorociți de a afla ceva despre fica lor au fost fără nici un răsunet. Văzând că din mici o parte nu se dă vre-un semn părinții și-au plâns fica de care credeau că a murit și au rămas să trăească mai departe cu durerea în suflet. În zilele trecute un soldat din județul Ismail care-și face

cătănia la Constanța a ajuns în familia Stere. Aici cum a venit vorba despre una despre alta soldatul a spus că la ei în sat se află o nevastă tânără care a fost crescută de copilă și acum e căsătorită cu cel mai înstărit fecior. Soțul și soția Stere s'au gândit imediat să nu fie cumva fida lor. Au scris deci pe adresa bărbatului acelei fete rugându-l să o lase să vină până la Constanța. Fata bucuroasă că părinții mai trăesc a alergat repede la casa părințească iar mama când a văzut că-i intră fata în casă să înnebunească de bucurie nu altceva. Fata a istorisit că este nevasta unui găgăuț — un fel de oameni din Sudul Basarabiei, — dar că e foarte mulțumită cu noua ei viață.

Arabii din Palestina nemulțumiți.

În nenumărate rânduri am vestit pe cetitori despre mișcările revoluționare din Palestina. Arabii și Evreii, căci sunt cei mai mulți locuitori ai acestei țări, se dușmănesc unii pe alții pentru întâietatea în conducerea țării și mai ales în ce privește unele drepturi. În anul trecut Arabii prin răscoalele lor contra Evreilor au făcut acestora multă zădărnici și durere. Guvernul englez a intervenit atunci și a mai schimbat unele din lucrurile de mai înainte, dar tot Evreii au rămas mai îndreptății. De aceea Arabii nici acum nu sunt mulțumiți și liniștiți. Chiar acum în 23 August ei au făcut o grevă generală în toată Palestina și a încercat să facă chiar un fel de mișcare revoluționară. Poliția a oprit însă orice încercare de revoluție.

Anglia împrumută bani. Sărăcia este un oaspe nepoftit, dar foarte obraznic. Nu se sinchisește să între nici în cele mai împodobite palate ori țări. Nici nu-ți vine să crezi că Anglia, țara aceea bogată, să sufere de sărăcie. Și totuși este adevărat. Anglia trebuie să facă reduceri bugetare cași noi, să-și echibreze bugetul și să-și asigure valoarea stabilă a banului său. Acestea sunt principalele chestiuni pentru care s'a schimbat guvernul. Ba mai mult pentru asigurarea stabilizării lirei sterline, ia cerut chiar un împrumut dela Franța și dela America. Anglia împrumută bani! Să credem deci cu toții că e multă sărăcie în lume.

Primul sbor cu un avion fără coadă. Aviatorul german Espeulanb a încercat în zilele trecute un sbor cu totul original. El a pregătit de mai înainte un avion, în toată regula, dar fără coadă. Cu acest avion îndrăznețul aviator a încercat primul sbor mai mare. Din cauza vântului și a mai multor greutăți, el a fost silit să se urce sus de tot. Ca să scape de furtuna ce se pregătea el a îndreptat avionul spre Zurich și a făcut distanța Stuttgart — Zurich într-o oră și jumătate, ceea ce înseamnă că a alergat pe o oră cam 170 klm.

Ungaria are un nou guvern. După multe frământări, între diferiții conducători de partide și alți politicieni mai de seamă, guvernul ungar s'a format sub prezidența contelei Karolyi. Oamenii noi în guvern sunt primministru: Karolyi, cel de externe Ludovic Walko, cel de interne și cel de finanțe. Ceilalți miniștri au fost și în guvernarea trecută. Contele Bethlen a fost primministru al țării ungurești timp de 11 ani. Cu ocazia demisiei sale a primit din diferite părți telegrame de felicitare pentru munca depusă în slujba țării sale.

Ce a ajuns o fostă „Miss“. Mai în anii trecuți era în toiu boala alegerii celei mai frumoase fete. Lucrul nu părea ceva bun de la începutul lui, pentru că ducea numai la

desfrâu și la păcate. Ba era și ceva dejositor să meargă o fată aproape desbrăcată pe dinaintea unei comisii de bărbați. Dar lumea totuși s'a încântat și fetele se sdrobeau care de care să ajungă „miss“ adică cea mai frumoasă. Multe din acestea missuri au eșit rău în viață. Un caz dureros este viața pe care o duce femeia Lautos Irma fostă și ea, acum câțiva ani, „miss“ Timișoara. Ea a decăzut din zi în zi și nemi ascultând de părinți a trăit viața după gustul ei. Dar în fiecare an s'a ales altă „miss“ și ea dela un timp a rămas uitată de toți și s'a văzut silită să fure, ca să mai poată trăi viața de pe o zi pe alta. Poliția a arestat-o și acum se cercetează întreagă viața ei și după cum se spune biata fată a pățit atâtea încât nu-i mai vine a se gândi de loc să fie cea mai frumoasă.

Și Anglia are guvern nou. În ultimul timp, guvernul englez de sub conducerea dlui Macdonald nu mai putea învinge greutățile sărăciei care a început să-i arate colții și Angliei. De aceea a demisionat. După două zile de la demisionare, partidele s'au și înțeles să se unească într'un singur guvern național care să scoată țara din necaz. Prezidenția celui guvern o are tot dl Macdonald, care era până acum șeful partidului laburist, adică a muncitorilor.

Falsificatori de bani la Cluj. La Cluj s'a descoperit o bandă de falsificatori de bani. Cei mai mulți sunt țărani din cătunul Văleni de lângă Huedin. Ei nu se ocupau cu falsificarea monedelor mici ci numai cu hârtii de câte o mie. Cel care punea banii în circulație era Francis Wass din Cluj, care grija banii sub o cruce de piatră din cimiter. S'au aflat sub cruce 560 hârtii de câte o mie. Toți au fos arestați.

Adunarea generală a Asociațiunii

În înțelesul Art. 22 din statute, membrii „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român — Astra“ se convoacă la

Adunarea generală

ce se va ținea în orașul Sft. Gheorghe, în zilele de Duminică 13 și Luni 14 Septembrie 1931.

Programa adunării:

Duminică, 13 Septembrie 1931

Ora 9 a. m.: Serviciul divin în Biserica română. Ora 11 a. m.: ședința I. cu următoarea ordine de zi: 1. Deshiderea adunării generale; 2. Incrierea delegaților prezenți ai despărțămintelor; 3. Inscrierea delegaților autorităților și societăților culturale surori și mulțumiri pentru prezența lor din partea președintelui adunării generale; 4. Raportul general al comitetului central pe anul 1930—31; 5. Alegerea comisiunilor pentru: a) examinarea raportului general pe anul 1930—31; b) cenzurarea socotelilor pe anul 1930 și a proiectului de buget pe anul 1932; c) Inscrierea membrilor noi; d) modificarea Art. 21 din Statute și întregirea Art. 13 din Pragmatica de serviciu; e) examinarea propunerilor intrate în termenul reglementar; f) pentru întregirea comitetului central;

După prânz: Ora 5 d. m.: Ședința festivă a secțiilor științifice-literare.

Luni, 14 Septembrie 1931

Ora 10 a. m.: Ședința a II-a cu următoarea ordine de zi: 1. Raportul comisiunii pentru examinarea raportului general; 2. Raportul comisiunii pentru cenzurarea socote-

*Eventuale propuneri au să fie înaintate în scris, prezidiului Asociațiunii, Sibiu, Str. Șaguna Nr. 6 cu 8 zile înainte de adunarea generală.

lilor și a proiectului de buget; 3. Raportul comisiunii pentru înscrierea de membri noi; 4. Raportul comisiunii pentru modificarea Art. 21 din Statute și întregirea Art. 13 al pragmaticei de serviciu; 5. Raportul comisiunii pentru examinarea propunerilor intrate în termenul reglementar; 6. Raportul comisiunii pentru întregirea comitetului central; 6; Fixarea locului pentru ținerea adunării generale în anul 1932; 8. Dispoziții pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

Din ședința comitetului central al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român „Astra“ ținută la 22 August 1931.

Dr. GH. PREDA m. p.
vicepreședinte

NICOLAE BĂCILĂ m. p.
secretar.

Plante ce dau fire de țesut

5. Iuta. Plante ce dau fire de țesut, nu sunt numai pela noi. Celea mai multe se găsesc în străinătate, prin ținuturile călduroase.

Între plantele străine, ce dau fire de țesut, pe lângă Bumbac mai este și Iuta. Aceasta e o plantă ierboasă din neamul teiului. Crește înaltă de 2—5 metri. Frunzele sunt zimțuite pe margine, iar florile seamănă cu celea de teiu.

El plantă anuală. Își trage originea din India. Azi se cultivă aproape în toate ținuturile mai călduroase: în Ceylon, Egipt, China și America.

Frunzele de iută sunt bune de mâncat. În Panama se pregătește din ele ceai. Negrii fac din iută măhuri. Cea mai mare întrebuințare o are însă în țesătorie fiindcă pe tulpină are fășii, lungi de câte 1—3 metri. Fășiiile sunt aspre. Celea proaspete sunt albe-gălbui, cele îmbătrânite sunt sure. Aceasta schimbare de culoare vine din cauza umezelii.

Pentruca să se poată lua fășiiile de pe tulpină, se taie tulpinele, înainte de a se coace, se curăță de frunze și se pun câte-va zile la topit. După ce s'a topit, fășiiile se desfac cu ușurință. Destrămarea fășiiilor se face cu mână.

Fășiiile de iută nu sunt prea tari, se rup ușor. Mai ales dacă se învechesc și devin sure, sunt tare slabe. Din cauza aceasta se pregătește din iută numai funii și pânză ordinară, bună pentru saci. Sacii în cari se pachetează și se transportă cafeaua și bumbacul, precum și tot felul de mirodenii sunt din pânză de iută. Inzii numesc această pânză *gunny clot*, iar pânza mai bună o numesc *megila*.

Cea mai bună iută se aduce din Calcuta. De aceea iută se mai zice și cânepă de calcuta.

Din Calcuta se aduce și în Europa. Mai întâiu s'a adus în Europa pe la anul 1795.

Iuta se aduce în Europa sau pregătită în formă de pânză sau numai în

formă de tort. Cea mai multă iută se aduce însă nelucrată.

Transportarea se aduce în pământuri mari, bine presate. Pentru ca acestea să nu se rupă, se stropește cu oleiu de pește și cu apă.

În Europa, încă sunt multe fabrici în care se prelucră firele de iută, aduse din străinătate. Și aici însă se pregătesc din ea numai saci. Pentru altfel de pânză, nu e prea bună.

Dacă se amestecă cu bumbac se pot face din ea și tapete și draperii.

Amestecată cu asfalt și cu nisip dă o pânză foarte bună pentru acoperitul caselor.

Pânza de iută se poate și albi, sau se poate colora în diferite culori.

În toate părțile lumii se întrebuințează pânza de iută. Numai din India răsăriteană se transportă peste 60 milioane kilograme de iută.

Ion Popu-Câmpeanu

Prețul cerealelor în țară și străinătate

Recolta nouă de cereale se vinde mai greu ca și în anul trecut, deși se nădăjduia o îmbunătățire de pe urma multor târgueli ce s-au făcut între țările vânzătoare și cele cumpărătoare de cereale. Nu s'a putut stabili nici o învoială între acestea țări și din cauza aceasta prețul cerealelor numai de cât a început să scadă și scade într'una și astăzi.

Criza mare din toate țările din lume, precum și întâmplările din Germania, încă sunt o pricină a scăderii prețurilor. Afară de aceea depozitele de grâu rămase din anul trecut împreună cu celea din recolta nouă, sunt cu mult mai multe decât celea din anii de mai înainte.

La aceasta se mai adaugă și Rusia, care vinde grâu mult în Anglia și Italia.

Până azi, Rusia a vândut din recolta cea nouă peste 200.000 vagoane de cereale.

Atât în Franța cât și în Italia, morarii sunt obligați se macine 95% din grăul lor din țară și numai 5% e cumpărat din alte țări, mai ales din America și din Rusia.

Germania are cu 80.000 vagoane de grâu mai mult decât în anul trecut, așa că poate să și vândă.

Singurele țări cumpărătoare de cereale sunt Anglia, Belgia și Olanda. Acestea însă cumpără mai mult tot din America și din Rusia.

Din țările dunărene și mai ales dela noi, cumpără numai Cehoslovacia și Austria.

Australia vinde mari cantități de grâu în China și în Japonia, unde recolta de orez este slabă așa ca acestea țări au nevoie de mari cantități de grâu.

Azi, prețurile cerealelor, în lei, pentru sută de kilograme, sunt următoarele:

În România:

La **Brăila:** grâu 289 lei, secară 190 lei, orz 220 lei, ovăș 235 lei, porumb 200 lei, fasole 232 lei, mazăre 385 lei.
 La **Galați:** grâu 290 lei, secară 192 lei, orz 211 lei, ovăș 227 lei, porumb 201 lei, mazăre 257 lei, fasole 340 lei.
 La **București:** grâu 280 lei, orz 220 lei, ovăș 340 lei, porumb 240 lei.
 La **Bălți:** grâu 240 lei, secară 175 lei, orz 150 lei, ovăș 200 lei, porumb 180 lei, fasole 425 lei.
 La **Iasi:** grâu 220 lei, secară 180 lei, orz 190 lei, ovăș 330 lei, porumb 260 lei.

În străinătate:

La **Chicago:** grâu 308 lei, secară 224 lei, ovăș 225 lei, porumb 303 lei.
 La **Winnipeg:** grâu 341 lei, secară 213 lei, orz 253 lei, ovăș 331.
 La **Buenos-Aires:** grâu 273 lei, ovăș 213 lei, porumb 195 lei.
 La **Hamburg:** grâu 340 lei, secară 278 lei, orz 312 lei, ovăș 295 lei, porumb 255 lei.

Prețul oleioaselor

Prețul se înțelege pentru 100 kilograme.

Floarea soarelui	325—330	Lei
Turte de floarea soarelui	250—460	"
Ulei de floarea soarelui	1700—1800	"
In (In Galați)	525	"
Mac (la Bălți)	1100	"
Rapiță	510	"

Prețul vitelor țară

La Făgăraș:

Armăsari	19.000	Lei bucata
Cai	11—14.000	" "
Iepe	13.000	" "
Tauri	20—24.000	" "
Boi	18—25.000	perechea
Vaci	8—15.000	bucata
Oi	250	" "
Seroafe	2—4000	" "
Porci	2000	" "
Purcei	300	" "

La Satu Mare:

Armăsari	10—15.000	Lei bucata
Cai	3—8000	" "
Iepe	3—8.500	" "
Tauri	7—9000	" "
Boi	10.11.000	perechea
Vaci	3—7000	Lei bucata
Seroafe	1500	" "
Porci	1000	" "
Purcei	1500	" "

La Sf. Gheorghe:

Armăsari	10—20.000	Lei bucata
Cai	5—11.000	" "
Iepe	6—14.000	" "
Tauri	10—24.000	" "
Boi	8—18.000	perechea
Vaci	3—11.000	bucata
Oi	300—400	" "
Seroafe	5000	" "
Porci	3—3500	" "

La Târgu Jiu:

Armăsari	4000	Lei bucaat
Cai	2500	" "
Iepe	2000	" "
Tauri	5000	" "
Boi	10.000	perechea
Vaci	3—4.000	bucata
Oi	200	" "
Seroafe	1000	" "
Porci	1100	" "

Prețul vitelor în străinătate

Prețurile se înțeleg în lei pe kilogramul greutate vie.

La Viena:

Boi cumpărați din alte țări	34—26	Lei
Boi austriecei	31—34	"
Vaci de tăiat	18—21	"
Tauri	23—14	"
Viței	24—29	"
Porci grași	34—36	"
Porci pentru carne	41—53	"
Porci englezești	42—49	"

La Budapesta:

Boi	23—29	Lei
Vaci de tăiat	21—27	"
Tauri	21—24	"
Viței	19—25	"

Porci grași	32—33	"
Porci pentru carne	27—29	"
Purcei	34—38	"

La Praga

Boi	25—33	Lei
Tauri	22—26	"
Vaci	20—27	"
Viței	15—33	"
Porci	50—55	"

Prețul produselor animale

Lână nespălată	24—24	Lei kgr.
Piei crude de cal	300—320	" bucata
Piei crude de boi	28—30	" kgr.

Fel de fel

Exportul pieilor. Ministerul de finanțe a dat un ordin tuturor vâmlor din țară, prin care le amintește, că pentru ca pieile de vite mari, să fie scutite de taxa vamală, să cere să fie sărate. Pielele de vite mici sunt scutite de taxa vamală și dacă nu sunt sărate.

Invazie de lăcuste Un puternic stol de lăcuste s'a abătut asupra comunei Bălești din județul Covurlui, peste recoalta de 200 hectare. S'au cerut ajutoare pentru stărpirea lor.

Femelle și copiii săraci pot vinde poame în cuprinsul gărilor. Direcțiunea generală a căilor ferate a dat voie femellor sărace și copiilor, ca în gări la sosirea trenurilor, să vândă poame proaspete, bine coapte alese și curate. Pentru vânzare, căile ferate n'au drept să ia nici o taxă. Să cere însă ca vânzătorii să păstreze ordinea, să nu împiedece publicul călător și să nu umble peste linile trenurilor.

E oprită astfel de vânzare în stațiile dela București, Cluj, Timișoara, Iași, Cernăuți, Chișinău, Brașov, Arad și Oradea.

O țară de nou cucerită

Partea de răsărit a insulei nordice Grönlanda nu se știa a cui este, a danezilor sau a norvegienilor. Se înțelege că mare folos nu aduce, pentru că este acoperită pururea cu zăpadă. Săptămânile trecute norvegianul Holvard Devold a plecat spre aceea țară și a așezat steagul țării sale pe pământul mult discutat a Grönlandei de răsărit și astfel a terminat cu cearta. Chipul nostru ne arată acest norvegian în tovarășia câinilor săi, lângă cortul său ridicat în mijlocul ghețurilor

Poamele pe cari femeile ori copiii le aduc spre vânzare, la sosirea trenurilor în stațiuni, trebuie să fie bine alese, curate, arătoase la vedere, gustoase și așezate în cutiute ori punți de hârtie. Vânzătorii trebuie să fie sănătoși și curați și să se poarte cuvliincios, căci numai astfel călătorii se vor simți îndemnați să cumpere.

Incurajarea agriculturii în Turcia. Guvernul turcesc încă se străduiește să sprijinească agricultura cu ori ce preț. Spre scopul acesta a făcut învoiala cu Banca Agrară turcească, să primească grâul agricultorilor, în contul datorțiilor ce au, prețul fiind cel din Mal.

Călătorii în cl. III nu pot lua animale vii. Direcțiunea generală a Căilor ferate aduce la cunoștință, că în vagoanele de clasa III-a, călătorii nu mai pot lua pachete cu mâncări, galițe vii, animale mici ca porci, miei și altele, chiar și dacă sunt închise în coșuri sau cuști.

Jurca Gheorghe. Te plângi că gazeta sosește la D. Ta mai târziu decât la librăria din Beiuș. Se poate, dar nu noi purtăm vina. Gazetele se tipăresc aici Miercuria și Joi. Îndată ce se tipăresc, se îndoiesc, se lipesc adresele și se leagă în pachete după poste. Mai întâi se trimit gazetele așa numiților comisionari, adică revânzătorilor și apoi, pe rând celorlalți abonați. Că D. Ta, la sate, nu primești gazeta deodată cu abonații din orașul Beiuș, e foarte firesc, pentru că D. Voastră în comună nu aveți postă, ci trebuie să așteptați până vă aduce cineva scrisorile dela Beiuș. Dacă librăria din Beiuș primește gazeta Sâmbăta, iar D. Ta abea Miercuria, numai poștarul din sat poate fi de vină, și nu noi. Ce să facem deci, ca să te îndestulim? Vom arăta la Direcțiunea poștelor aceasta neregulă, rugându-o să ia măsurile de lipsă pentru înlăturarea acestui rău.

Dosu Nicolae, Arhiud. Un Octoih mic costă 130 Lei cu ramburs și 120 Lei fără ramburs însă în acest caz trebuie să trimiteți banii înainte prin mandat postal.

Am primit câte 180 Lei dela următorii: Sărmașan Nicolae, Ioan Cordoș, Petru Helmu, Ciaba Gavril, Banca pop. »Dealul cu grâu«, Ioan P. Pop.

Câte 100 Lei: Opreș Toma, Matilda Boldijar.

Câte 90 lei: Dr. Ferdinand Iozset, George Pop, Țărean Nicolae.

Câte 45 Lei: Blaga Ilie, Vasile Oltean, Băcila Ioan.

Alte sume: Simule Victor 270; Traian Marcu 570; Iuliu Șurani 290; Gavrilă Regep 250; Libr. »Doina« Teiuș 300; Todor Florea 295; Baba Dumitru 80; Reuniunea Meseriașilor, Gura-râului 278; Gârlea Ieronim 350; Șuteu Maria 150; Eugen Ciungan 360; Octavian Albon 15; Of parohial, Bilbor 205, Ioan Sinca I. Gh. 80.

Redactor: IULIU MAIOR.

Inștiințare

pentru țărani cu copii de școală

La gimnaziul de băieți „P. Șpan” din Bala de Arieș, județul Turda, Ținutul Moșilor, se fac înscrieri pe clasa primă și pe celelalte clase (I—IV-a) începând din 16 August și până la deschiderea școlii. În clasa I-a se primesc băieții, cari au terminat în satul lor 4 sau 5 clase și nu sunt trecuți de 14 ani. Cei cu 7 clase primare și netrecuți de 15 ani, vor fi primiți pe clasa II-a în urma unui examen de diferență.

Taxa de înscriere: 200 (două sute) lei și

se plătește în 2 rate. Pentru hrană și locuință în internat: 500 (cinci sute) lei lunar. Cei cari nu vor putea face plata pentru internat în bani, vor putea aduce și alimente. Orfanii și copiii săraci, dar meritori, vor fi scutiți de taxa de înscriere, iar pentru internat vor avea cele mai mari înlesniri posibile, pe temeiul certificatelor de paupertate (de sărăcie) eliberate de primărie.

Frații țărani, acum când în lipsa de bani nu vă puteți da copiii la școlle din orașe, gimnaziul din Bala de Arieș este una dintre binefacerile Statului, unde copiii voștri pot învăța carte cu o plată mică, cel mult 500 lei la lună. Nicăiri în țară nu este o școală mai ieftină ca gimnaziul Moșilor din Bala de Arieș, anume înființat după împrejurările economice și starea averii locuitorilor din Munți.

Deci, nu lipsiți copiii buni pentru carte, de lumina minții, chiar acum când și pentru țărani stau deschise toate drumurile spre înaintare și fericire. (1487) 1—1

Inlesniri pentru acei cari pleacă la București

Toți acei cari vor să plece la București, se vor bucura de mari înlesniri prin reducerea de 50% ce o acordă Căile Ferate la dus și întors, cu ocazia deschiderii Expoziției de Aero-Auto-Radio-Electricitate, la Parcul Carol din București.

Pe lângă aceasta reducere la tren mai vine și inovația revistei „Realitatea Ilustrată”, care oferă o masă gratis, teatru gratis, cinematograful gratis, strand gratis, intrare la Expoziție gratuit, reduceri de 25% din tariful hotelurilor și restaurantelor, ba mai mult decât atât, la sosirea în gară, 2 autobuse duc gratuit la hotel pe călători și tot gratuit din oraș la gară. Așa că acei cari ar fi cheltuit la București peste 1.000, lei pe zi, vor trebui numai să cumpere cu 150 lei carnetul de bonuri al „Realității Ilustrate” și vor beneficia de toate înlesnirile și gratuitățile mai sus pomenite. Aceste carnete se găsesc la toate chioșcurile de ziare dela garile din Ardeal

1—3 (1486)

Comitetul școlael de stat Bazna, județul Târnava-Mică

Nr. 8—1931

Publicațiune

Se publică prima oară spre cunoștință generală că în ziua de 24 Octomvrie 1931 ora 10 dimineața se va ține licitație publică la primăria comunală Bazna cu oferte sigilate pentru darea în antrepriză a lucrărilor pentru edificarea locuinței Directorului școlael primare de stat.

Valoare după deviz Lei 250.000.

Ofertele vor fi însoțite de garanța legală de 5% în numerar sau efecte garantate de stat.

Cactele de sarcini, proiectele și devizele se pot vedea în biroul primăriei Bazna.

Dispozițiunile art. 88—110 din legea contabilității publice și art.31—52 din regulamentul oficialului central de licitație vor fi aplicabile la aceasta licitație.

Supra oferte nu se primesc.

Bazna, la 26 August 1931.

(1485) 1—1

președinte:
ss. NOTAR GROS

Cetii „UNIREA POPORULUI”

Tipografia Seminarului teologic greco-catolic — Blaj

Școala Normală de învățători din Blaj

Nr. 1200—1931.

Aviz

Mai rămânând locuri vacante în clasa I-a, pentru complectarea acestor locuri se va ține un nou concurs în ziua de 15 Septemvrie. Vor fi primiți absolvenți de clasa IV-a primară, în vârstă de cel mult 13 ani.

Taxa școlară: 1625 Lei. Taxa internatului: 10500 Lei.

În anul școlar 1931/32 elevii normaliști, potrivit ordinului dat de On. Minister, pot fi și externi.

Blaj, 31 August 1931.

Direcțiunea

S'au ofinit toate așa și cartea de rugăciuni:

„Lăudați pe Domnul”

aprobată de Excelența Sa DI Dr. Valeriu Traian Frențiu, Arhiepiscop în Oradea se poate avea dela editor Cornel Dărăbanth protopop on., paroh în Arded jud. Satu-mare în legătură frumoasă de pânză cu inscripție și cruce aurită pentru 30 lei, în legătură foarte frumoasă de pânză 40 Lei și în legătură de piele-lux 90 Lei exemplarul.

La comandă de peste 10 ex., se dă 10% rabat. 1456 (3—6)

DE INCHIRIAT CASA

Dnei Maria Brumaru

3 camere mari, antreu închis cu sticlă, bucatărie și cămară mare, apă'n curte și grădină cu 2500 Lei lunar, pe 2 sau 3 ani.

3—3

1452

FEMEI

Nici o teamă sau grijă

la deranjări și intreruperi, precum și opriri ale regulei lunare. Adresați-vă imediat mie cu încredere.

AJUTOR prin remediul meu special, experimentat și cu eficacitate imediată, chiar în cazuri când toate celelalte mijloace întrebunțate n'au dat nici un rezultat. Ajută adesea chiar numai după câteva ore, ceace mi-au confirmat fericite, multe femei recunoscătoare.

Prețul 480 lei, — și foarte concentrat 680 lei Expediție în mod discret prin ramburs, scutit de vamă fără altespese, în interval de 3 zile. Întrebunțarea lesnicioasă și fără intreruperea ocupației zilnice. Garantat nevătămător! Comandați imediat și scrieți de cât timp suferiți. Rog dați clar adresa Dv.

E. H. Müller, Tepitz-Schönau 32
Schlangenbadstr. 36 Cechoslovakia

(1437) 4—6